Συναρτήσεις Πράξεις ορίων

Κωνσταντίνος Λόλας

Υπολογισμοί ορίων

Πρόσημο

Θεώρημα 1ο

ullet Αν $\lim_{x \to x_0} f(x) > 0$, τότε

Πρόσημο

Θεώρημα 1ο

 \bullet Αν $\lim_{x\to x_0}f(x)>0$, τότε f(x)>0 κοντά στο x_0

Πρόσημο

Θεώρημα 1ο

- Aν $\lim_{x \to x_0} f(x) > 0$, τότε f(x) > 0 κοντά στο x_0
- \bullet Αν $\lim_{x\to x_0}f(x)<0$, τότε f(x)<0 κοντά στο x_0

Λόλας

Διάταξη

Θεώρημα 2ο

Αν οι συναρτήσεις $f,\,g$ έχουν όριο στο x_0 και ισχύει $f(x) \leq g(x)$ κοντά στο x_0 , τότε

$$\lim_{x\to x_0} f(x) \leq \lim_{x\to x_0} g(x)$$

Από κάπου να ποιαστούμε?

- $\bullet \ \lim_{x\to x_0} x = x_0$

Και υπολογίζουμε...

ΜΟΝΟ αν υπάρχουν τα όρια των f και g τότε

$$\bullet \ \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) + g(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) + \lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$$

$$\bullet \ \lim_{x \to x_0} k \cdot f(x) = k \cdot \lim_{x \to x_0} f(x)$$

$$\bullet \ \lim_{x \to x_0} f(x) \cdot g(x) = \lim_{x \to x_0} f(x) \cdot \lim_{x \to x_0} g(x)$$

$$\bullet$$
 $\lim_{x \to x_0} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{\lim_{x \to x_0} f(x)}{\lim_{x \to x_0} g(x)}$ εννοείται ότι $\lim_{x \to x_0} g(x) \neq 0$

$$\quad \quad \\ \bullet \ \lim_{x \to x_0} |f(x)| = |\lim_{x \to x_0} f(x)|$$

$$\bullet \lim_{x\to x_0} \sqrt[n]{f(x)} = \sqrt[n]{\lim_{x\to x_0} f(x)}$$
, εννοείται ότι $f(x)>0$ κοντά στο x_0

6/36

Λόλας Συναρτήσεις

$$\ \, \lim_{x\to x_0}x^n=x_0^n, {\rm gia}\ n\in \mathbb{N}^*$$

- $\ \, \lim_{x\to x_0} x^n = x_0^n, {\rm gia} \ n \in \mathbb{N}^*$
- $\quad \bigcirc \lim_{x \to x_0} P(x) = P(x_0)$

- $\bullet \ \lim_{x\to x_0} x^n = x_0^n \text{, yia } n\in \mathbb{N}^*$
- ullet $\lim_{x o x_0} P(x) = P(x_0)$, η πρώτη σας απόδειξη!!!

Από τα προηγούμενα...

- $\bullet \ \lim_{x\to x_0} x^n = x_0^n \text{, yia } n\in \mathbb{N}^*$
- ullet $\lim_{x o x_0} P(x) = P(x_0)$, η πρώτη σας απόδειξη!!!
- $\ \, \lim_{x\to x_0} \frac{P(x)}{Q(x)} = \frac{P(x_0)}{Q(x_0)}$

Λόλας

- $\circ \lim_{x \to x_0} x^n = x_0^n$, yia $n \in \mathbb{N}^*$
- ullet $\lim_{x o x_0} P(x) = P(x_0)$, η πρώτη σας απόδειξη!!!
- ullet $\lim_{x o x_0}rac{P(x)}{Q(x)}=rac{P(x_0)}{Q(x_0)}$ με λίγη προσοχή

- $\circ \lim_{x \to x_0} x^n = x_0^n$, yia $n \in \mathbb{N}^*$
- ullet $\lim_{x o x_0} P(x) = P(x_0)$, η πρώτη σας απόδειξη!!!
- ullet $\lim_{x o x_0}rac{P(x)}{Q(x)}=rac{P(x_0)}{Q(x_0)}$ με λίγη προσοχή
- $\quad \bullet \ \lim_{x \to x_0} \eta \mu(x) = \eta \mu(x_0)$

- $\circ \lim_{x \to x_0} x^n = x_0^n$, yia $n \in \mathbb{N}^*$
- ullet $\lim_{x o x_0} P(x) = P(x_0)$, η πρώτη σας απόδειξη!!!
- ullet $\lim_{x o x_0}rac{P(x)}{Q(x)}=rac{P(x_0)}{Q(x_0)}$ με λίγη προσοχή
- $\bullet \ \lim_{x \to x_0} \eta \mu(x) = \eta \mu(x_0)$

Από τα προηγούμενα...

- $\circ \lim_{x \to x_0} x^n = x_0^n$, $\operatorname{graph} n \in \mathbb{N}^*$
- ullet $\lim_{x o x_0} P(x) = P(x_0)$, η πρώτη σας απόδειξη!!!
- ullet $\lim_{x o x_0}rac{P(x)}{Q(x)}=rac{P(x_0)}{Q(x_0)}$ με λίγη προσοχή
- $\bullet \ \lim_{x\to x_0} \eta \mu(x) = \eta \mu(x_0)$

Λόλας

Θεώρημα 3ο

Sandwich, Παρεμβολής...

Έστω οι συναρτήσεις f, g και h. Αν

$$h(x) \le f(x) \le g(x)$$
, κοντά στο x_0

Θεώρημα 3ο

Sandwich, Παρεμβολής...

Έστω οι συναρτήσεις f, g και h. Αν

- ullet $h(x) \leq f(x) \leq g(x)$, κοντά στο x_0
- $\quad 0 \quad \lim_{x \to x_0} h(x) = \lim_{x \to x_0} g(x) = k \in \mathbb{R},$

Λόλας

Θεώρημα 3ο

Sandwich, Παρεμβολής...

Έστω οι συναρτήσεις f, g και h. Αν

- ullet $h(x) \leq f(x) \leq g(x)$, κοντά στο x_0
- $\bigcirc \lim_{x \to x_0} h(x) = \lim_{x \to x_0} g(x) = k \in \mathbb{R},$

τότε
$$\lim_{x \to x_0} f(x) = k$$

Σχεδόν τελειώσαμε

Και λίγα άγνωστα όρια

$$\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x}{x} = 1,$$

Σχεδόν τελειώσαμε

Και λίγα άγνωστα όρια

$$\bullet \lim_{x\to 0} \frac{\eta \mu x}{x} = 1,$$

Ti gínetai me th súndesh $\lim_{x\to x_0} f(g(x))$?

Ti gínetai me th súndesh $\lim_{x \to x_0} f(g(x))$?

 $\mathbf{0}$ Θέτουμε u=g(x)

Τι γίνεται με τη σύνθεση $\lim_{x \to x_0} f(g(x))$?

- Θέτουμε u = g(x)
- Υπολογίζουμε (αν υπάρχει!) το $u_0 = \lim_{x \to x_0} g(x)$

Τι γίνεται με τη σύνθεση $\lim_{x \to x_0} f(g(x))$?

- **①** Θέτουμε u = g(x)
- ② Υπολογίζουμε (αν υπάρχει!) το $u_0 = \lim_{x \to x_0} g(x)$

Τι γίνεται με τη σύνθεση $\lim_{x \to x_0} f(g(x))$?

- **①** Θέτουμε u = g(x)
- ② Υπολογίζουμε (αν υπάρχει!) το $u_0 = \lim_{x \to x_0} g(x)$
- ③ Υπολογίζουμε (αν υπάρχει!) το $k = \lim_{u \to u_0} f(u)$

Τότε αν $g(x) \neq u_0$ κοντά στο x_0 , τότε προφανώς $\lim_{x \to x_0} f(g(x)) = k$

10/36

Λόλας Συναρτήσεις

Αν για τις συναρτήσεις f, g ισχύουν

$$\lim_{x\to 2} f(x) = 1 \text{ kal } \lim_{x\to 2} f(x) = 2$$

να υπολογίσετε το
$$\lim_{x\to 2}\left(3f(x)+f(x)\cdot g(x)\right)$$

$$\lim_{x \to 3} \frac{x^2 - 3x}{x^2 - 9}$$

$$\lim_{x \to 1} \frac{2x^3 - 2x}{2x^2 - 5x + 3}$$

- $\lim_{x \to 3} \frac{x^2 3x}{x^2 9}$

- $\lim_{x \to 3} \frac{x^2 3x}{x^2 9}$
- $\lim_{x \to 1} \frac{2x^3 2x}{2x^2 5x + 3}$
- $\lim_{x \to 1} \left(\frac{x}{x-1} + \frac{x-2}{x^2 x} \right)$

$$\begin{array}{cc}
1 & \lim_{x \to 4} \frac{x-4}{\sqrt{x}-2}
\end{array}$$

- $\begin{array}{cc}
 1 & \lim_{x \to 4} \frac{x-4}{\sqrt{x}-2}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to -1} \frac{\sqrt{x+5}-2}{x^2+x}$

- $\begin{array}{ccc}
 & \lim_{x \to 4} \frac{x-4}{\sqrt{x}-2}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to -1} \frac{\sqrt{x+5}-2}{x^2+x}$
- $\lim_{x \to 1} \frac{\sqrt{x^2 + 3} 3x + 1}{x^2 1}$

- $\begin{array}{cc}
 1 & \lim_{x \to 4} \frac{x-4}{\sqrt{x}-2}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to -1} \frac{\sqrt{x+5}-2}{x^2+x}$
- $\lim_{x \to 1} \frac{\sqrt{x^2 + 3} 3x + 1}{x^2 1}$
- $4 \lim_{x \to 1} \frac{2\sqrt{2x-1} \sqrt{x+3}}{\sqrt{x} 1}$

Έστω η συνάρτηση
$$f(x)= egin{cases} x-2, & 0< x \leq 1 \\ 3x-4, & 1< x < 2. \ \mathrm{Na} \ \mathrm{βρείτε} \ \mathrm{(av)} \\ 2x-1, & x>2 \end{cases}$$

υπάρχουν) τα όρια:

$$\lim_{x \to 3} f(x)$$

14/36

Λόλας Συναρτήσεις

Έστω η συνάρτηση
$$f(x)= egin{cases} x-2, & 0< x \leq 1 \\ 3x-4, & 1< x < 2 \text{. Nα βρείτε (av } \\ 2x-1, & x>2 \end{cases}$$

υπάρχουν) τα όρια:

14/36

Έστω η συνάρτηση
$$f(x)= egin{cases} x-2, & 0 < x \leq 1 \\ 3x-4, & 1 < x < 2 \text{. Nα βρείτε (av } \\ 2x-1, & x>2 \end{cases}$$

υπάρχουν) τα όρια:

Έστω η συνάρτηση
$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2-x-2}{2x-4}, & x \neq 2 \\ a, & x = 2 \end{cases}$$

Έστω η συνάρτηση
$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2-x-2}{2x-4}, & x \neq 2 \\ a, & x = 2 \end{cases}$$

- ② Να βρείτε το a ώστε $\lim_{x\to 2} f(x) = f(2)$

Έστω η συνάρτηση
$$f(x)=egin{cases} \alpha\sigma v\nu x+\eta\mu x-\beta,&x<0\\ \alpha\sqrt{x+1}+2\beta,&x\geq 0 \end{cases}$$
. Να βρείτε τα α και $\beta\in\mathbb{R}$ ώστε $\lim_{x\to 0}f(x)=1$

ας Συναρτήσεις 16/36

Να βρείτε αν υπάρχουν τα όρια:

$$1 \lim_{x \to 2} \frac{|x^3 - x - 1| - |x - 7|}{x^2 - 4}$$

Να βρείτε αν υπάρχουν τα όρια:

$$\lim_{x \to 2} \frac{|x^3 - x - 1| - |x - 7|}{x^2 - 4}$$

$$\lim_{x \to 2} \frac{|x^2 - 4| - x + 2}{x^2 - 2x}$$

Έστω $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μια συνάρτηση, για την οποία:

① Αν ισχύει $3x-2-x^2 \leq f(x) \leq x^2-x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να βρείτε το $\lim_{x \to 1} f(x)$

Έστω $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μια συνάρτηση, για την οποία:

- ① Αν ισχύει $3x-2-x^2 \leq f(x) \leq x^2-x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να βρείτε το $\lim_{x \to 1} f(x)$
- ② Αν ισχύει $|f(x)-2| \leq x^2$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να βρείτε το $\lim_{x \to 0} f(x)$

Έστω $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μια συνάρτηση, για την οποία:

- ① Αν ισχύει $3x-2-x^2 \leq f(x) \leq x^2-x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να βρείτε το $\lim_{x \to 1} f(x)$
- ② Αν ισχύει $|f(x)-2| \leq x^2$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να βρείτε το $\lim_{x \to 0} f(x)$
- ③ Αν ισχύει $f(\mathbb{R})=(0,1)$, να βρείτε το $\lim_{x\to 0}\left(x^2f(x)\right)$

Λόλας Συναρτήσεις

Να βρείτε το $\lim_{x\to 0} \frac{f(x)}{x}$, όταν ισχύει:

$$2x - 3x^2 \le f(x) \le x^4 + 2x$$

Να βρείτε το $\lim_{x\to 0} x\sigma v \nu \frac{1}{x}$

$$2 \lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu x - 1}{x} - \varepsilon \varphi x$$

- $1 \lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x}{x} + \sigma v \nu x^2$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu x 1}{x} \varepsilon \varphi x$
- $\lim_{x \to 0} \left(x \eta \mu \frac{1}{x} + \frac{\eta \mu^2 x}{x^2} \right)$

- $\mathbf{1} \lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x}{x} + \sigma v \nu x^2$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu x 1}{x} \varepsilon \varphi x$
- $\begin{array}{ll}
 3 & \lim_{x \to 0} \left(x \eta \mu \frac{1}{x} + \frac{\eta \mu^2 x}{x^2} \right) \\
 4 & \lim_{x \to 0} \frac{1 \sigma v \nu^2 x}{x}
 \end{array}$

Να υπολογίσετε τα όρια

 $\lim_{x\to 0} \frac{x}{\eta \mu x}$

- $\begin{array}{cc}
 1 & \lim_{x \to 0} \frac{x}{\eta \mu x}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\varepsilon \varphi x}{x}$

- $\begin{array}{cc}
 \mathbf{1} & \lim_{x \to 0} \frac{x}{\eta \mu x}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\varepsilon \varphi x}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu x 1}{\eta \mu x}$

- $\begin{array}{cc}
 \mathbf{1} & \lim_{x \to 0} \frac{x}{\eta \mu x}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\varepsilon \varphi x}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu x 1}{\eta \mu x}$
- $\lim_{x \to 0} \left(\eta \mu x \cdot \eta \mu \frac{1}{x} \right)$

Να υπολογίσετε τα όρια

 $\lim_{x \to 0} \frac{x + \eta \mu x}{x}$

$$\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu(\pi - x)}{x^2 + x}$$

- $\lim_{x \to 0} \frac{x + \eta \mu x}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu(\pi x)}{x^2 + x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x + 3x}{2x \eta \mu x}$

- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu(\pi x)}{x^2 + x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu^2 x}{\sqrt{x^2 + 1} 1}$

Να υπολογίσετε τα όρια

 $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu_{5x}}{x}$

- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu 3x 1}{x}$

- $\begin{array}{cc}
 \mathbf{1} & \lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu 5x}{x}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu 3x 1}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x}{\pi x}$

- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu 5x}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu 3x 1}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x}{\pi x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x^2}{\eta \mu 3x}$

$$\lim_{x \to 0} \frac{\sqrt{x-1} + \sqrt[3]{x-1} - 2}{x-2}$$

Αν
$$\lim_{x \to 1} f(x) = 0$$
, να βρείτε το $\lim_{x \to 1} \frac{f(x) - 2\eta \mu f(x)}{f(x) + 1 - \sigma \upsilon \nu f(x)}$

Έστω $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{x\to 0}\frac{f(x)-1}{x}=2$. Να βρείτε τα όρια:

$$\begin{array}{ccc}
& \lim_{x \to \infty} \frac{f(5x)-1}{x}
\end{array}$$

Έστω $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{x\to 0}\frac{f(x)-1}{x}=2$.

- Να βρείτε τα όρια:
 - $\begin{array}{cc}
 1 & \lim_{x \to 0} \frac{f(5x) f(5x)}{x}
 \end{array}$
 - $\lim_{x \to 0} \frac{f(3x) f(2x)}{x}$

Έστω $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{h\to 0}rac{f(1+h)-1}{h}=2.$ Να βρείτε τα όρια:

 $1 \lim_{h \to 0} \frac{f(1-2h)-1}{h}$

Έστω $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{h\to 0}rac{f(1+h)-1}{h}=2.$ Να βρείτε τα όρια:

- $1 \lim_{h \to 0} \frac{f(1-2h)-1}{h}$
- $2 \lim_{h \to 0} \frac{f(1+2h)-f(1-h)}{h}$

$$ext{Aν} \lim_{x o 1} rac{f(x) - 3}{x - 1} = 2$$
, να βρείτε το $\lim_{x o 1} rac{f(x^2 - x + 1) - 3}{x - 1}$

Έστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση. Να βρείτε το $\lim_{x \to x_0} f(x)$ όταν:

$$\label{eq:limits} \text{ } \lim_{x \to x_0} \left(f(x) - x^2 + 3x \right) = 3 \text{ } \text{kal } x_0 = 2$$

Έστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση. Να βρείτε το $\lim_{x \to x_0} f(x)$ όταν:

- $\label{eq:limits} \text{ } \lim_{x \to x_0} \left(f(x) x^2 + 3x \right) = 3 \text{ } \text{kal } x_0 = 2$
- $2 \lim_{x \to x_0} \frac{f(x) 1}{x 2} = 3 \ \mathrm{kal} \ x_0 = 2$

Έστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση. Να βρείτε το $\lim_{x \to x_0} f(x)$ όταν:

- $\label{eq:limits} \text{ } \lim_{x \to x_0} \left(f(x) x^2 + 3x \right) = 3 \text{ } \text{kal } x_0 = 2$
- $2 \lim_{x \to x_0} \frac{f(x) 1}{x 2} = 3 \ \mathrm{kal} \ x_0 = 2$

Έστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{x \to 0} \frac{f(x)}{x} = 1$.

Έστω $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{x\to 0} \frac{f(x)}{x}=1$.

- ② Να βρείτε το $\lim_{x\to 0} \frac{f^2(x) + x f(x) + x \eta \mu x}{f^2(x) + x^2 + \eta \mu^2 x}$

Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

$$f(x) = \frac{1}{\eta \mu^2 x - x^2}$$

Να λύσετε την εξίσωση
$$|\eta \mu x| = |\pi - x|$$

1 Να λύσετε την εξίσωση $\eta \mu(x^2+x)-x^2=x$

- 1 Να λύσετε την εξίσωση $\eta \mu(x^2+x)-x^2=x$
- $m{2}$ Δίνεται η συνάρτηση $f(x)=2x+3rac{\eta\mu x}{x}$. Να αποδείξετε ότι

$$2x-3 < f(x) < 2x+3$$
 για κάθε $x \neq 0$

Να υπολογίσετε τα όρια

 $\lim_{x \to 0} \frac{x}{\sqrt[3]{x}}$

Να υπολογίσετε τα όρια

- $\begin{array}{ccc}
 & \lim_{x \to 0} \frac{x}{\sqrt[3]{x}}
 \end{array}$
- $\begin{array}{ccc}
 2 & \lim_{x \to 0} \frac{x}{\sqrt[3]{x^2}}
 \end{array}$

Στο moodle θα βρείτε τις ασκήσεις που πρέπει να κάνετε, όπως και αυτή τη παρουσίαση